

قرآن و حافظ

صالح کاکویی

www.ketab.ir

انتشارات شلفین

قرآن و حافظ

صالح کاکویی

انتشارات شلفین

نوبت و سال چاپ: نخست - ۱۳۹۰

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

صفحه‌آرا: زهرا احمدیان

حروفچین: مهرناز بکران بهشت

طراح جلد: استاد اصغری

❖ سرشناسه: کاکویی، صالح، ۱۳۴۲-

❖ عنوان و نام پدیدآور: قرآن و حافظ / صالح کاکویی

❖ مشخصات نشر: ساری، شلفین، ۱۳۹۰

❖ مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص.

❖ شابک: ۱-۱۷۴-۱۰۰-۶۰۰-۹۷۸

❖ یادداشت: کتابنامه

❖ موضوع: حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ق. -- معلومات -- قرآن

حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ق -- نقد و تفسیر -- شعر فارسی -- تأثیر قرآن

شعر فارسی -- قرن ۸ق. -- تاریخ و نقد - قرآن در ادبیات فارسی

❖ وضعیت فهرست‌نویسی: فپا

❖ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ک ۴ ق / ۵۴۲۷ PIR

❖ رده‌بندی دیویی: ۸ / ۳۲ فا ۸

❖ شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۶۱۴۹۲

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
۱۱	 قرآن چشمه‌ی زاینده‌ی هنر
۱۴	 اسلوب هنری قرآن
۱۶	 اشعار حافظ، عصاره‌ی قرآن است
۱۸	 وام‌گیری حافظ از قرآن
۲۶	 فضاسازی حافظ با فرهنگ قرآنی
۲۷	 شیفتگی حافظ به فرهنگ قرآنی
۲۹	 ارزش‌های انسانی و اخلاقی برگرفته از قرآن
۵۵	 شخصیت پارادوکسی حافظ در قبال آموزه‌های قرآنی
۵۸	 ارتباط چهارده روایت با اشعار حافظ
۶۰	 مقصود از چهارده روایت چیست؟
۶۱	 علل اختلاف در قرائت قرآن
۶۲	 تأثیر ادبیات عرب بر حافظ
۶۳	 تجلی صوفی در اشعار حافظ
۶۵	 چهره‌ی رند در آینه‌ی شعر حافظ
۷۰	 ملامت سپهر سلامت

۷۲	 حافظ یا رند قلندر
۷۴	 بارقه‌ی نور در ابیات حافظ
۱۱۵	 سیمای نمادین پیامبران در اشعار حافظ
۱۲۰	 تفسیر رندانه حافظ از گناه
۱۲۲	 جبر و اختیار از دیدگاه حافظ
۱۲۵	 کتاب‌نامه

www.ketab.ir

مقدمه

منم آن شاعرِ ساحر که به افسونِ سخن

از نیِ کلک همه قند و شکر می‌بارم (ص ۴۳۸)

اندیشه‌های حافظ، به سان کوه بلند و زیبایی است که چشمان از دیدن چکاد کوه خیره می‌ماند؛ فقط در دامنه‌های آن سیر می‌کند و گل‌های زیبای دامنه‌ی آن، چشم‌های ما را نوازش می‌دهد. رود زلال حاشیه‌ی آن بر تشنگی ما می‌افزاید؛ هر روز به دامنه‌ی آن سرک می‌کشیم تا هوای تازه‌ای را استشاق کنیم؛ در این جستار سعی شده است در دامنه‌ی اندیشه حافظ بنشینیم و ظرایف آن را مرور نماییم؛ در واقع قصه‌ی مکرر به شیوه‌ی نامکرر بیان کنیم؛ به قول حافظ:

یک قصه بیش نیست غم عشق

وین عجب کز هر زبان می‌شنوم نامکرر است (ص ۵۷)

این مجموعه در امتداد کتاب صورخیال و جلوه‌های زیباشناسی در قرآن نگاشته شده است؛ پس از خواب‌آلودگی، برق آب‌ات چشم‌های ما را خیره ساخت و به سوی دریای جوشان کلام آسمانی و نهر کوچک کنار آن، اشعار حافظ، متوجه ساخت؛ سعی شده است تا ارتباط عمیق این دریا با رود کوچک کنار آن حس گردد؛ مسلماً کشف این رابطه آسان نخواهد بود و از عیب و ناراستی در امان هم نیست. فقط بر این باورم که جرعه‌ای معرفت از دو کتاب آسمانی و زمینی به کام تشنگان چشانده شود تا تشنگی عاشقان را فرون‌تر سازد و گرد شک و تردید را از مقابل چشمان بزداید و باعث تأمل و غور بیشتر خوانندگان در این دو اثر شود؛ در پایان تقاضا می‌گردد که این حقیر را از ارشاد جهت اصلاح و پرمایه‌تر ساختن اثر بی‌بهره نسازید.